

Kat?I?ma Yard?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kat?I?ma Yard?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24467>

Özet

Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i (KYÖ), çocuklar?n günlük ya?am aktivitelerine ve sosyal çevredeki rollerine aktif olarak kat?labilmeleri için ihtiyaç duyduklar? yardım düzeyini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçe?in Türkçe versiyonu, **Feride Yarar** ve meslekta?lar? tarafından 2019 y?l?nda yap?lan kapsaml? bir kültürleraras? uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? ile bilimsel alana kazand?r?lm??t?r. Ölçek, çocuk sa?l??? ve geli?imi alanlar?nda, özellikle kat?l?m? k?s?tlanm?? bireylerin ihtiyaç duydu?u destek düzeyini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara çocuklar?n i?levsellik düzeylerini ve çevrelerinden ald?klar? deste?i de?erlendirmede standart bir yöntem sunar.

Anahtar Kelimeler

Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i, **Kat?l?m**, Kat?l?m, Çocuk Geli?imi, Uyarlama, Psikometri, Fonksiyonel Durum, Rehabilitasyon, Türkçe Ölçek.

Yazarlar

Feride Yarar, E. Aslan Telci, G. K?lavuz Ören, G. Kara, N. Çetisli Korkmaz, ?.E. ?im?ek, S. Karahan.

?

Amaç

Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i'nin temel amacı, çocuklar?n çe?itli günlük ya?am, ev ve toplum aktivitelerine ne kadar ba??ms?z kat?labildi?ini de?il, bu kat?l?m? gerçekle?tirebilmek için ne ölçüde yardıma veya deste?e ihtiyaç duyduklar?n? sistematik olarak belirlemektir. Bu ölçüm, çocuklar?n çevrelerindeki engelleri a?malar?na yardımcı olan destek sistemlerinin etkinli?ini de?erlendirmek için önemlidir.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda, özellikle fiziksel veya geli?imsel yetersizlikleri olan çocuklar?n rehabilitasyon planlamas?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemiştir. Bu, uluslararası standartlarda veri toplama ve kar??la?t?rma yapabilme olana?? sunar.

Yap?

Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i, bireyin aktivitelere kat?l?m?n? etkileyen çevresel ve ki?isel faktörler ba?lam?nda, ihtiyaç duyulan destek miktar?n? ölçen bir yapıyı temel alır. Ölçek, genellikle Dünya Sa?lık Örgütü'nün (DSÖ) ??levsellik, Yetersizlik ve Sa?l???n Uluslararası S?n?fland?rmas? (ICF)

çerçevesiyle uyumlu olarak, kat?l?m? bir sonuç de?i?keni olarak ele al?r.

Ölçülen yap?, yaln?zca fiziksel yetene?i de?il, ayn? zamanda bili?sel, sosyal ve duygusal alanlardaki kat?l?m yeterlili?ini de kapsar. Ölçek, do?rudan kat?l?mc?n?n veya ebeveyn/bak?m verenin gözlemlerine dayanarak, çocu?un ba??ms?zli??n? de?il, ba??ms?zlik için gerekli olan **d??sal yard?m?n** derecesini de?erlendirir.

Geçerlik

Yarar ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan gerçekte?tirilen uyarlama çal??mas?nda, Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun yap?sal geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini de?erlendirmek için genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in ilgili di?er ölçüm araçlar?yla (örne?in, ya?am kalitesi veya fonksiyonel ba??ms?zlik ölçekleri) ili?kisi incelenerek **ölçüt geçerli?i** de test edilmi?tir.

Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel e?de?erlik sa?lamak amac?yla uzman görüşleri al?nm??, böylece çeviri ve kavramsal e?de?erlik sa?lanm??t?r. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in Türk kültürüne uygun bir ?ekilde kat?l?m yard?m?n? ölçmekte yeterli geçerlik düzeyine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak raporlanm??t?r. ?ç tutarlılık, genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile de?erlendirilir ve Yarar ve arkada?lar?n?n çal??mas?nda bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u belirtilmi?tir (Orijinal makale detaylar?na göre 0.70'in üzerinde oldu?u varsay?lmaktad?r).

Test-tekrar test güvenilirli?i ise, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Bu analizler, ayn? denek grubuna belirli bir zaman aral??yla ölçe?in tekrar uygulanmas?yla gerçekte?tirilir ve sonuçlar?n korelasyonu incelenir. Yüksek korelasyon katsay?lar?, ölçe?in zamana kar?? istikrarlı ve güvenilir oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Kat?l?ma Yard?m Ölçe?i'nin orijinal yap?s? genellikle birden fazla alt boyuttan olu?ur (örne?in, ev aktiviteleri, okul/toplum aktiviteleri). Türkçe uyarlama çal??mas?nda, bu orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad??n? do?rulamak temel amaç olmu?tur. 2019 çal??mas?nda, uygulanan faktör analizi teknikleri (AFA ve/veya DFA), ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemi? ve maddelerin ilgili alt ölçeklere uygun yüklenme gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Bu, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu gösteren önemli bir psikometri

bulgusudur.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 4 veya 5 noktal? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?larak yan?tlanan maddelerden olu?ur (Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak ebeveyn/bak?m veren raporu format?ndad?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve ergenler

Ya? Grubu: Çal??man?n orijinal oda??na ba?l? olarak genellikle 3-18 ya? aral??? (Çocuk Sa?l??? ve Geli?imi ba?lam?nda)

Popülasyon Detaylar?: Geli?imsel gerilik, fiziksel yetersizlik veya nörolojik bozukluklar gibi kat?l?m k?s?tlil??? ya?ayan çocuklar ve tipik geli?im gösteren çocuklar.

Test Metodolojisi: Ebeveyn veya birincil bak?m veren taraf?ndan doldurulur. Çocu?un belirli aktiviteleri gerçekle?tirirken ihtiyaç duydu?u yard?m?n s?kl??? veya derecesi de?erlendirilir.

Anahtar Kelimeler

KYÖ, **Fonksiyonel De?erlendirme**, Çocuk Rehabilitasyonu, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama Çal??mas?, Aktivite ve Kat?l?m.

?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Feride Yarar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: feridebeydemir@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Kullan?m izinleri ve olası ücretler için sorumlu yazar Feride Yarar ile

iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Testin Uyarlama Yılı: 2019

Kaynaklar

Yarar, F., Aslan Telci , E., Kılavuz Ören, G., Kara, G., Çetisli Korkmaz, N., Şimşek, ?E. & Karahan, S. (2019). Cross-cultural adaptation, validity, and reliability of the Turkish version of Assistance to Participate Scale. *Child: Care, Health & Development*, 46(1), 83-89. doi: 10.1111/cch.12728

Katilima Yardım Ölçeği'nin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [katilima-yardim-olcegi-toad.pdf](#)

?

Katilima Yardım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye (Yarar et al., 2019) veya sorumlu yazar ile iletişime geçiniz.